

Kronieken juli & augustus 2013

Het was echt geen vrome wens om na de Ontmoetingsdag nog even de kapel, de Taborruimte, de Effatazaal en de sacristie helemaal in orde te maken. Welgeteld vijf dapperen hebben zich op 1/7 kunnen vrijmaken voor deze klus, een teken naar de Broeders toe dat wij het gebruik van al die ruimten ten zeerste op prijs stellen!

Van 6 tot 8/7 gaat de stuurgroep naar Maldegem om daar in de jeugdherberg te evalueren en te plannen, een heel weekend lang. Soms komen er gekke gesprekken op gang: hoe je bij héél veel nieuwe mensen de uitnodiging ná de viering kunt organiseren door delegatie te geven; hoe je kunt vermijden dat de koffie niet bitter wordt of dat er teveel brood wordt aangekocht voor de broodmaaltijd bij een Gevi. Maar heel belangrijk is toch dat er regelmatig een receptie voorzien wordt, dat de Open Kooravond géén repetitie vóór de concerten 'Op weg naar Pasen' inhoudt en dat voor de concerten duidelijk wordt gemaakt dat het over vormingsavonden gaat!

Voor de rest worden heel veel data afgesproken voor bezinning- en vormingsavonden. Wij luisteren geboeid naar de stand van zaken in verband met de vestiging in de Voskenslaan: komt er eindelijk schot in de zaak? Miet maakt een gedetailleerd verslag, er wordt een nieuwe groepsfoto gemaakt, Nicole biedt haar ontslag uit de stuurgroep aan. Het nieuwe werkjaar mag beginnen!

Op 14/7 gaat het koor naar Beauvoorde: wij zingen daar de artiestenmis! Vroeg opstaan, Els afhalen in de doolhof tussen Peerstraat en Nekkersputstraat. We zijn net op tijd om de autobus de Stropkaai achteruit te zien uitrijden want er is daar een zodanige wegversmalling dat de bus er onmogelijk doorkan. Dus moet die bus een andere weg vinden, maar met een goede chauffeur lukt dat wel. Opstappen en rijden, dank zij de goede chauffeur: we zijn tijdig in Beauvoorde voor een lekkere koffie mét wafeltje, om op te stellen en in te zingen en voor de instrumenten van het orkest om te stemmen ...

Het is de viering van de 15de zondag door het jaar, met tweemaal voorgedragen poëzie door de dichteres Jo Gisekin en het evangelie volgens Lucas, 10de hoofdstuk, verzen 25 tot 37, meer bekend als het verhaal van de barmhartige Samaritaan. Wij denken misschien over die Samaritaan, of is het een Turkse moslim: Stop er toch mee! Maar neen, hij dóet iets, hij verzorgt de wonden van de reiziger, hij stelt een hulpplan op, hij speelt op zijn eentje als 'ziekteverzekering'. Wie is dan mijn naaste? , wie is de naaste geworden van de gewone mens. Er wordt geen woord gezegd over God, maar toch is hij alomtegenwoordig. Wij zingen, het orkest speelt, het wordt een 'raar' amalgaam van zingen en bidden, van nieuw en oud, van verrijzenis en over 'De Madonna van de straat': wie niet de juiste woorden vindt moet zwijgen.

Na de viering is er receptie in de zon voor wie wil en dan rijden we naar Westvleteren, de beroemde abdij mét 'De Vrede' waar ik een boterham met paterskaas eet en vele anderen een croque-monsieur. Sommigen gaan naar de nonen in de abdij, een tijd van gebed met de monniken.

De dag eindigt met een vrij bezoek aan Ieper, wat rondlopen en wat praten, maar het is zo warm: een ijsje of een frisse drank doet deugd voor we terug naar Gent rijden.

"Dat een nieuwe wereld komen zal, ..." is dat de belofte van Ieper en haar vele doden onder de Menenpoort?

Van 21/6 tot 4/8 is een groepje mensen met pater Gaston naar Congo op inleefreis. Ook Bart, Tom, Nancy, Dirk zijn mee. Komt er van hen een reisindruk? Ze zullen natuurlijk nog uitvoerig vertellen over, en foto's laten zien van, hun reis. Maar in Luozi werden ze speciaal vriendelijk ontvangen met een culturele avond met veel volk, dans en zang, met een eefstijntje met o.a. palmboomwormen (Congolezen vinden onze gewoonte om mosselen, wijngaardslakken en karakollen [karikollen, wulken, alikruiken, wullocks] te eten gewoon vies ...) en met het bijwonen van de zondagsmis (ingekort tot 3,5 uur!).

Volgens Dirk zijn er voor de startviering, met de groeten van père Charles, potjes confituur (of zo). Natuurlijk komt er een eerste reisindruk: hier een van Bart:

'We zitten nu midden de Congolese brousse. Arm, maar geen armoede ... Hopeloos optimisme ... Mensen met visie, maar geen middelen ...'

Maar de rest vertellen ze liever zelf.

Met Marijke en Henk treurt Effata op 26/7 om het overlijden van Mariëtte, de moeder van Marijke, in de Sint-Antoniuskkerk in de Forelstraat.

Een stemmig afscheid, een stemmige typering van haar moeder door Marijke:

‘Jij, moeder, die ons hebt gedragen,
en aan wiens hand we veilig waren,
onze thuis, ons onderdak,
jij die ons leerde liefhebben, zegenen, bewaren,
dat God je lachend tegemoetkomt,
dat wij jouw beeld in ere houden, ons leven lang.

Gedenk haar, houd haar beeld in ere.

De eerste Effataviering is al op 3/8, nog midden in de vakantieperiode ... je ziet het aan de aanwezigen. Maar dat wil niet zeggen dat we niet even goed trachten te zingen en mee te bidden, want alles begon met God! Chris verwelkomt de gemeenschap, met weinig woorden, maar met een warme oproep naar al wie zich jong voelt om alle kaarsen aan te steken.

We lezen verder in het Lucasevangelie dat ook het evangelie van de barmhartigheid wordt genoemd, omdat er zoveel momenten zijn dat Lucas Jezus op zijn mooiste, zijn barmhartigste toont. Maar er zijn ook harde woorden die Jezus zegt, vandaag over ‘hebzucht’ (Lucas 12, 13-21).

Wij weten waar hebzucht is: bij de anderen, maar hebzucht zit in elke mens. Wij zijn als de apen in India. Daar vangt men ze door een kalebas leeg te maken en er een gat in te boren. De aap steekt zijn hand er in om voedsel te nemen en wil dat niet meer lossen en wordt zo gevangen. Wij zijn even hebzuchtig, even inhalig.

Volgens het eerste verhaal komt een man bij Jezus, opdat die zou beslissen wat de man wil, zo in de stijl van: *“Vind je ook niet dat mijn man wat meer zou moeten thuis zijn?”* Maar daar doet Jezus niet aan mee, daar is hij niet voor.

Denk aan Abel Herzberg in zijn parabel ‘Stad van Vrede’, hertaald door Huub Oosterhuis. Een rijke man sterft en laat alles achter aan zijn twee zonen. De ene alleen, eenzaam volgens de andere die zeven kinderen heeft en dus meer grond kreeg. Beide zonen willen de andere iets teruggeven en ‘s nachts verplaatsen ze de eigendomspalen in het voordeel van de andere! Maar ze komen elkaar onvermijdelijk tegen en op die plaats stichten ze de ‘Stad van Vrede’.

Maar Jezus vertelt nog een tweede gelijkenis met een grote grondwaarheid: het verleden is voorbij, de toekomst hebben we niet in de hand, alleen vandaag kun je gelukkig en tevreden zijn, anders zal je dat vermoedelijk nooit lukken. Jezus nodigt ons uit zo te leven, een lot van de loterij kopen mag natuurlijk wel, maar wel moeten we dankbaar zijn dat wij kinderen van God mogen zijn. Als christen kan ik een teken zijn dat geluk afhangt van wie ik ben, niet van wat ik heb of kan. Het gaat over hebzucht of delen: een goede oogst moet niet rotten op het veld, maar je mag hem niet oppotten voor jezelf, je moet delen met anderen.

Wij hebben samen zingend gebeden voor een oom, voor alle mensen die slachtoffer zijn van zinloos geweld, voor een veilige terugkeer van onze Effatavrienden uit Congo en voor genezing: *“Draag mij, God, in barmhartigheid ...”*.

De ‘nieuwe’ stuurgroep vergadert op 8/8. Het eerste deel van de vergadering evalueert wat voorbij is, ook de Congoreis van enkelen. Dan komt de planning van de reis naar Essen, om er te gaan zingen voor Broeder Willy, en van de startviering. In het tweede deel leidt Guido iedereen rond in de lokalen die Effata ter beschikking staan, met nadruk op het gebruik van de sleutels; het is ook een genereuze receptie voor die ‘nieuwe’ stuurgroep.

Eerste koorrepetitie op 9/8: vooral is het de voorbereiding van het zingen in de gevangenis op 15/8, vooral van de Marialiederen uit onze zangmap. Op 25/8 zingen we in Essen hetzelfde liedprogramma als in Beauvoorde. Pater Andreas heeft gevraagd dat ook in Effata zijn priesterwijding van 25 jaar geleden kan worden herdacht, dat zal gebeuren op 14/9; het is dan nu een goede gelegenheid om enkele liederen die hem nauw aan het hart liggen in te studeren. Hij verwacht van het Effatakoor dat die liederen een ‘makkie’ zijn, maar gelukkig grijpt Guido in om enkele zangtechnische kwesties op te lossen, want ‘aanleren’ en pater Andreas mét zijn gitaar zijn toch geen heel goede vrienden ... Uiteindelijk vallen die liederen nog heel goed mee.

Effataviering op 10/8. Johan herinnert aan wat Willem Vermandere zegt: *“Gij zult niet doden, maar gij zult ook doen leven!”* Hier doen we elkaar leven!

De eerste zin van het evangelie van vandaag (Lucas 12, 32-40) is voor veel predikanten een reden om een klaagzang aan te heffen: *“Vrees niet, kleine kudde!”* Maar het gaat niet om het aantal: heeft Jezus niet gezegd: twee of drie is al genoeg? Maar de tekst begint wel met: ‘Vrees niet!’ en die oproep komt in het evangelie 365 keer voor, elke dag van het jaar kunnen wij beginnen met: *“Wees niet bezorgd!”* Wij moeten dus vandaag leven, niet wachten tot er ik weet niet wat gebeurt, én onze zegeningen tellen. Jezus zegt: verkoop uw bezit en geef aalmoezen aan de armen. Maar Martin Mordechai Buber vertelt in zijn ‘Chassidische vertellingen’ over die man die zegt: Rabbi, ik heb het verstaan, alles wat mij belast, geld, huizen, ... zal ik aan de armen geven. Maar de rabbi antwoordt: dan hebben wij nog een arme meer!

Wij moeten ons dus afvragen waar onze zorg naartoe gaat, wij moet leren loslaten, met het belangrijke voortdoen.

Soms krijgen we de indruk dat leven uit ‘wachten’ bestaat: wachten om geboren te worden, wachten om een lief te vinden, wachten om te gaan werken en zelf geld te verdienen, wachten om op pensioen te gaan, ... ‘Wachten’ doen we niet graag, wij kopen als we iets willen, wij kijken naar teevee als wij dat willen.

Maar het evangelie vraagt ons niet van te wachten, wel van te ‘verwachten’! Het evangelie vraagt: verwacht het beste, verwacht de terugkomst van Jezus en dat werd heel snel duidelijk dat het niet voor de eerste dagen na zijn dood was! Het evangelie vraagt te leven naar de toekomst, het geluk vandaag beleven en dat geluk een toekomst geven (maar we mogen wel een lotje kopen! Anders heeft bidden om hemelse hulp bij het winnen van de Postcodeloterij geen zin!), onze toekomst zelf in handen nemen.

Wij hebben gebeden om vertrouwen in de liefde van God die ons altijd zal opvangen, wij hebben gevraagd dat God ons laat zien wat mensen gelukkig maakt.

Voor het zingen in de gevangenis op 15/8, Maria-Tenhemelopneming, heeft bij Elke de paniek toegeslagen, zodat wij al om 9.15 uur paraat staan om binnen te gaan. Er kon zo bijna nog een volledige repetitie bij! Maar goed wij zijn mooi op tijd, er zijn heel veel gevangenen en de priester, Guido Van Hoye van de gevangenis Dendermonde, bekend bij sommigen van zijn ‘oud-leerlingen’, gaat met genoeg voor.

De homilie, met verwijzing naar het evangelie volgens Lucas (1, 39-56), gaat natuurlijk over Maria, wier leven anders verlopen is dan wat ze zelf gedroomd heeft, die er door moest en dat nog dikwijls helemaal alleen. Maar bij Elisabeth zingt ze toch haar ‘Magnificat’, over heersers tegenover gewone mensen en rijken tegenover armen. Maria is zij die leert dat wij ons tegen ellende moeten verzetten, zij die de moeder is van wie hoopt, maar denkt geen hoop meer te hebben. Maria die haar mantel spreidt voor de mensen die alleen zijn, schuldigen en onschuldigen, voor hen die de moederliefde hebben gemist.

Om te eindigen met de wens: *“Mogen wij ooit leven in die liefde!”* als wijzelf ons hart openen voor die liefde.

In de verwelkoming op de Effataviering van 17/8 haalt Caië de woorden: *“Jullie zijn het zout der aarde”* aan, met als conclusie dat wij hier ook vol goede smaak moeten zijn voor elkaar.

Wij zijn nu halverwege het Lucasevangelie, en nu komen er enkele beelden van Jezus die ons doen verschieten! Je moet weten, ons beeld van Jezus is gekleurd door wat we geleerd hebben: Jezus is de mens van vergeving, hij heeft gezegd dat we onze linkerwang moeten aanbieden, de mensen moeten vrede-stichters zijn, hij is als een lam naar de slachtbank gevoerd. Het beeld van de goede, zoete Jezus is in het Christendom belangrijk geworden. Het is daarom dat we liever niet christen genoemd willen worden, want dan ben je iemand die je laat slaan op de linkerwang, die slechts de tweede, derde, vierde plaats wil. Men meent heel serieus dat bij een doop het belangrijkste is dat een kind gedoopt wordt met water uit de vijver in het park: dat gaat toch niet!

Men gaat er dus van uit dat christenen mensen zijn die op hun kop laten zitten, maar het evangelie van vandaag (Lucas 12, 49-53) schetst een gans ander beeld.

Hier horen we Jezus die zegt: ik kom vuur en verdeeldheid brengen. Het gaat hier om een soort natuurlijke boosheid, als een kind dat boos wordt en zich met koppigheid verzet.

Zijn de woorden van het evangelie hier en nu van toepassing? Sommigen denken dat het woorden zijn uit de tijd dat Lucas schreef, maar het is best mogelijk dat het échte Jezuswoorden zijn. Als je vraagt aan de mensen, en dat overkwam een lerares godsdienst in opleiding, wie al boos geweest is, mag je zeker geen enkel positief antwoord verwachten. Net zoals dat kind zijn we zo vriendelijk mogelijk, we willen onze omgeving paaien ...

Soms hebben we boosheid, of koppigheid in ons: wij zijn geen godsdienst van losers, wij zijn geen mensen die altijd bereid zijn om compromissen te sluiten. Wij zouden heel wat menselijker zijn als wij niet alles aanvaardden om de goede vrede, als we zouden opstaan als iemand slecht behandeld wordt.

Jezus heeft gezegd: *“Ik ben vuur komen brengen en ik verwacht al dat het brandt!”* Wij mogen dus geen ‘Untermenschen’ worden in de zin die Nietzsche bekendheid gaf.

Zo zijn we dus uitgenodigd om op te komen voor al wat recht en goed is: vergeven, maar ook de zweep nemen, rechtvaardig zijn, maar ook de verdrukte vrouw in bescherming nemen en ook de Farizeeën op hun plaats zetten.

Zoals Kees Pannekoek het formuleert: *“Terug komt Hij met vuur en geest en Hij voltrekt de scheiding van de geesten.”*

Wij hebben gebeden voor de pasgeboren Esmée en haar ouders, wij hebben gebeden tot Jezus de vredekonink, en wij hebben gevraagd aan de Vader van de mensen, dat Hij ons de moed geeft ons niet neer te leggen bij wat bindend is, maar te kiezen voor respect, openheid en profetisch leven.

Broeder Maurits wordt 88 jaar, dat is (als je getal op zijn kant legt) tweemaal de eeuwigheid. Hij krijgt een daverend applaus en, aangezien hij nooit meegaat naar de Effatazaal, in de kapel een *“Lang zal hij leven!”*

Koorrepetitie mét orkest op 23/8 in de kapel. De nadruk ligt natuurlijk op de liederen die we in Essen zullen zingen, zoals lied 141: *“Gezegend zijt Gij, levende God”*, dat we als prefatielied zullen zingen. Eén bedenking: mag een generale repetitie werkelijk niet goed zijn?

Effataviering op 24/8. Ik ben er zelf niet, maar Bernadette heeft voor ons allemaal nota genomen. Hierna wat ze heeft genoteerd:

‘We lezen verder uit het evangelie volgens Lucas: vandaag Hoofdstuk 13, verzen 22-30. Zoals we reeds zegden: Jezus is op weg naar Jeruzalem, naar het ‘eindexamen’. Vandaag hebben we heel wat uitspraken van Jezus bijeen. Het begint met de vraag: *“Zijn het er maar weinig die gered worden?”* Achter die vraag zit vermoedelijk een andere: *“Zijn wij de enigen?”*

Een eerste gedachte is dan: zullen er weinigen in de hemel zijn? Maar sommigen denken dat het er heel veel zullen zijn, de Getuigen van Jehova spreken van 144.000!

Een tweede gedachte sluit aan bij het begrip ‘nauwe deur’. Maar werd dat begrip vroeger niet misbruikt om mensen bang te maken? Op de retraite werd onlangs uit den treuren herhaald dat het misschien wel de schuld was van de moraaltheologen dat de mensen niet meer bang moesten zijn. Dat zegden ze na het concilie: *“Mensen, jullie zijn vrij!”* Redemptoristen zegden echter al lang: *“Wees mensen die met elkaar praten, maar hou je aan de wet van Christus!”* Die laatste woorden ‘de wet van Christus’, werden later aangepast in ‘Vrij in Christus’! We moeten dus nadenken over: ‘Wat maakt ons vrij en welke verantwoordelijkheid moeten we nemen om die vrijheid waar te maken?’

Ga dus aan tafel zitten en leg die twee vragen bij elkaar. Ga binnen door de nauwe deur. Heb de moed om de dingen te bespreken en ze af te wegen!

Dáárom is een christengemeenschap zo belangrijk, omdat je daar kan zoeken naar wat de rijkdom is van de vrijheid die we van Christus gekregen hebben.

In de voorbeden hebben we gebeden voor twee leerlingen die betrokken waren bij een zwaar bromfietsongeval: één gewond en één gestorven. Wij hebben gebeden voor een goede vriend die pas overleden is.’

Het koor reist naar Essen op 25/8 voor 30 jaar missiewerk van de Redemptoristen in Essen, 40 jaar kloosterjubileum van broeder Willy en 55 jaar huwelijksjubileum van zijn trouwe medewerkers Achiel en Josée. In Essen worden we verwelkomd door broeder Willy, die letterlijk én figuurlijk de gehele dag op de achtergrond wil blijven. Voorganger is pater André Schotsmans die bij zijn verwelkoming de nadruk legt op al die verschillende jubilea. Kern blijft: *“Jubileren is dank zeggen”* en dat is de rode lijn doorheen de ganse viering. Dat blijkt al uit de keuze van de lezing uit de brief aan de christenen van Filippi (Fil. 4, 4-9) waar gesproken wordt van verheugen, van aandacht vestigen op al wat rechtvaardig, beminnelijk en aantrekkelijk is, van al wat lof verdient, van de God van vrede die dan met ons zal zijn. Die lijn wordt doorgetrokken in het evangelie (Joh. 15, 12-16): daar is sprake van vrienden, liefhebben en vruchten voortbrengen. In zijn homilie maakt pater André dat allemaal van toepassing op al die lieve mensen, op Broeder Willy en zijn vele medewerkers en medewerksters, op al die vele sympathisanten hier in de kerk.

In de voorbeden hebben wij gebeden voor Achiel en Josée en hun zoon Ludo, voor al die vele medewerkers en helpers, voor de Redemptoristen en voor de inzet van ons allen voor vrede en vrijheid.

Het koor heeft goed gezongen, de generale repetitie speelt geen rol meer en ook lied 141 'Gezegend zijt Gij, levende God' hebben wij gezongen. Een prachtige tekst: over 'Hem, die ons een nieuwe naam zal geven, die onze weg is door de dood!' Hier voel je dat 'een nieuwe wereld kan komen', zelfs al is daarbuiten een ander geraas te horen ... Wij hebben tijd, want die nieuwe wereld is al voorspeld door Jesaja (zie Jesaja 65, 17-25) en nog is die nieuwe wereld slechts hier en daar te zien, maar we mogen toch dromen?

Na de viering is er eerst receptie, voor mij een kwelling in die luidruchtige gangen, gemaakt voor de stilte. Dan is er een uitvoerige maaltijd, aangeboden door de jubilarissen, met garnalencocktail, tomatensoep met hééél veel balletjes, kalkoenfilet met groentekrans en zoveel kroketten als je wenst en dan als afsluiter nog ijs met aardbeien! Het is allemaal wat later geworden dan we hadden voorzien, doodmoe ben ik. De terugrit verloopt prima en zonder zorgen: lang leve onze chauffeur!

Maar we laten een doodgelukkige broeder Willy achter: hij heeft zijn Halleluja gehad! Zelfs gedirigeerd door onze Guido ... maar niet gezongen door het koor.

We worden op de Effataviering van 31/8 verwelkomd door Lea VW die heeft genoten van de zomermaanden, er dankbaar voor is en dat blij gevoel wil vasthouden.

In het evangelie (Lucas 14, 1. 7-11) wordt Jezus uitgenodigd voor een feestelijke maaltijd, een sabbatmaaltijd. Alles verloopt rustig, er is tijd, er is iemand die vertelt hoe hij de zaken ziet. Jezus is uitgenodigd, maar de anderen kijken goed wat hij doet! Maar hij kijkt ook en hij ziet wat de mensen allemaal doen. Denk hierbij aan wat mannelijke pauwen doen: hun mooie staart openzetten, om indruk te maken op de pauwinnen, of is het gewoon een verdedigingsstrategie? Katten zetten hun rug op om groter te lijken, wij zetten een hoed, een kroon, drie kronen, een mijter als Sint-Niklaas op om belangrijker te zijn ... Ben je nog nooit ontvangen bij zo'n belangrijk iemand, in een groot kantoor, met niets op de tafel, juist een klein papiertje én een vulpen? En dan mag je gáán zitten: allemaal nodig om iemand te intimideren? Wij maken ons groter en sterker dan wij zijn!

Jezus ziet dat ze de ereplaats uitzoeken.

Dit evangelie past goed in onze tijd, vroeger was dat minder het geval. Je kreeg al gauw de woorden: *Kinderen die vragen, worden overgeslagen!*" naar je hoofd. Nu, in onze tijd, moet je je laten gelden. We worden er nu toe uitgenodigd onze kaas niet van ons brood te laten halen, we moeten zorgen dat we 'netwerken' hebben. We moeten assertief zijn, want een vraag bij een sollicitatiegesprek is: *"Waarom ben jij de geschikte persoon voor deze job?"*

Weet je geen antwoord, dan wordt je gevraagd een assertiviteitscursus te volgen ... Jezus geeft geen pedagogische les over hoe je moet denken, hoe je bescheiden moet zijn. Hij zegt: let op voor mensen die, na valse bescheidenheid, zich achteraf verongelijkt zullen voelen.

Hier zitten we met een moeilijkheid: enerzijds wordt ons gevraagd de schepping tot voltooiing te brengen, anderzijds moeten we mensen van eenvoud zijn, moeten we nederig zijn.

Laten we elkaar dus helpen om ons ten dienste te stellen van de anderen, maar zeker niet in de val van de valse bescheidenheid te lopen.

Wij hebben gebeden en help ons daarbij: voor alle kinderen, jongeren en leerkrachten die maandag opnieuw starten, voor iemand die 82 jaar oud is geworden, voor de kinderen van Syrië, voor eenvoud, openheid en oprechtheid zoals Jezus.

Er zijn heel wat jarigen en Lou biedt een drankje én een hapje aan. Ik luister naar en praat met Adelheid en haar dochter Noor die de weg naar Effata hebben gevonden.

De twee vakantiemaanden zijn voorbij, volgende week begint een nieuw Effatajaar, hopelijk zo vruchtbaar als het voorbije.

Wouter, zondag 1 september 2013